

управління. 2011. Вип. 3. С. 197-203. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Trdu_2011_3_33.

5. Євко В.Ю. Дитячий будинок сімейного типу в системі форм улаштування дітей, позбавлених батьківського піклування: монографія. Харків: Ксилон, 2010. 156 с.

6. Свіжа О.О. Дитячий будинок сімейного типу в системі видів улаштування дітей, позбавлених батьківського піклування. *Форум права*. 2011. № 1. С. 864-872.

7. Кройтор В.А. Форми влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. *Порівняльно-аналітичне право*. 2018. № 5. С. 122-127.

8. Сімейний кодекс України від 10.01.2002 р. № 2947-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2002. № 21. Ст. 135. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2947-14#Text>.

9. Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування : Закон України від 13.01.2005 р. *Відомості Верховної Ради України* № 2342-IV. 2005. № 6. Ст. 147.

10. Падун Є. В. Інститут прийомного виховання у сімейному праві України: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : 12.00.03. Нац. акад. внутр. справ. Київ, 2017. 19 с.

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-229-6-37>

INFORMATION VIOLATIONS OF THE COMPETITION LEGISLATION OF UKRAINE

ІНФОРМАЦІЙНІ ПОРУШЕННЯ КОНКУРЕНТНОГО ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ

Dudyk I. M.   **Дудик І. М.**

*Ph.D. in Law, Associate Professor at the
Department of Social and Humanitarian
Disciplines
Kyiv Medical University
Kyiv, Ukraine*

*кандидат юридичних наук,
доцент кафедри соціально-гуманітарних
дисциплін
ПВНЗ «Київський медичний
університет»
м. Київ, Україна*

Однією з найпоширенішою підставою, за яку регулярно (208 одиниць за 2021 рік [1, с. 151]) Антимонопольний комітет України (далі –

Комітет) накладає штраф на учасників товарних ринків, є інформаційні порушення.

Йдеться про:

- ненадання інформації,
- порушення строків надання,
- надання не у повному обсязі,
- надання недостовірної інформації на вимогу Комітету.

Частина перша статті 22-1 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» наділяє органи Комітету правом вимагати надання інформації (а саме: документів, предметів чи інших носіїв інформації, пояснення, іншої інформації, в тому числі з обмеженим доступом та банківську таємницю) лише у разі, якщо така інформація є необхідною для виконання Комітетом завдань, передбачених законодавством про захист економічної конкуренції (про захист від недобросовісної конкуренції) та про державну допомогу суб'єктам господарювання.

Відповідно до статті 3 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» до основних завдань органів Комітету належить участь у формуванні та реалізації конкурентної політики у частині, зокрема, здійснення державного контролю за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції на засадах рівності суб'єктів господарювання перед законом та пріоритету прав споживачів, запобігання, виявлення і припинення порушень законодавства про захист економічної конкуренції [2].

Відповідно до частини першої статті 7 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» у сфері здійснення контролю за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції Антимонопольний комітет України має повноваження, в тому числі: при розгляді заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, проведенні перевірки та в інших передбачених законом випадках вимагати від суб'єктів господарювання, об'єднань, органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю, їх посадових осіб і працівників, інших фізичних та юридичних осіб інформацію, в тому числі з обмеженим доступом.

Ненадання ж інформації на вимогу Комітету заважає йому виконувати свої функції і є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції.

Законодавство про захист економічної конкуренції не містить вичерпного переліку випадків, за яких органи Антимонопольного комітету України мають право витребувати інформацію у суб'єктів господарювання та інших осіб, адже така інформація може бути витребувана як під час розгляду заяв, так і під час розгляду справ, а

також в інших випадках, передбачених Законом, а також не наділяє суб'єкта господарювання правом на власний розсуд вирішувати питання щодо форми, способу та доцільності витребування органом Комітету інформації, необхідної для виконання завдань, передбачених законодавством про захист економічної конкуренції, позаяк саме орган Комітету визначає форму, спосіб та строк надання такої інформації, за відсутності при цьому законодавчих обмежень стосовно підстав витребування Комітетом необхідної йому інформації.

Отже, обов'язок надання інформації на запит (вимогу) органу Антимонопольного комітету України повинен виконуватись суб'єктом господарювання незалежно від того, чи розпочата органом Антимонопольного комітету України справа про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, адже Закон України «Про Антимонопольний комітет України» та інші нормативно-правові акти не містять положень про право суб'єктів господарювання на відмову від виконання відповідних вимоги органу Антимонопольного комітету України, а тим більше, законодавцем не було наділено суб'єктів господарювання можливістю на власний розсуд вирішувати питання доцільності витребування відповідним органом інформації, необхідної для виконання завдань, передбачених законодавством про захист економічної конкуренції.

Відповідно до пункту 3 Рекомендаційних роз'яснень «Щодо застосування положень частини другої, п'ятої та шостої статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції», частин першої та другої статті 21 Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції» від 09.08.2016 року № 39-pp (далі – Рекомендаційні роз'яснення) органи Комітету своїми рішеннями накладають штрафи відповідно до статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» та статті 21 Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції».

За змістом статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» органи Комітету накладають штрафи на об'єднання, суб'єктів господарювання: юридичних осіб; фізичних осіб; групу суб'єктів господарювання – юридичних та/або фізичних осіб, що відповідно до статті 1 цього Закону визнається суб'єктом господарювання, у випадках, передбачених частиною четвертою цієї статті.

За порушення, передбачені пунктами 9, 13 – 18 статті 50 цього Закону, накладаються штрафи у розмірі до одного відсотка доходу (виручки) суб'єкта господарювання від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за останній звітний рік, що передував року, в якому накладається штраф.

Зазвичай компанії налаштовані на співпрацю з Комітетом та охоче надсилають затребувану інформацію.

Щоправда є такі, що не вкладаються у зазначені строки або не надають цій вимозі Комітету належного значення.

Третя категорія компаній – яким є що приховувати. В такому випадку у хід йдуть різноманітні умисні маніпуляції, затягування строків подання чи надання недостовірної інформації.

Розмір штрафів варіюється в залежності від різних обставин та поведінки самого суб'єкта господарювання.

Кожен випадок інформаційних порушень, здійснених суб'єктами господарювання, має певні особливості. І відповідно Комітет враховує ці особливості, ухвалюючи рішення щодо розміру штрафів.

Водночас, є обставини за яких суб'єкти господарюва не погоджуються з тим чи іншим розміром накладеного органами Комітету штрафу. Однією з таких підстав є, зокрема розрахунок розміру штрафу без врахування рекомендаційних роз'яснень. При цьому, нормами Закону України «Про захист економічної конкуренції» не передбачено обов'язку Комітету наводити в рішенні розрахунок штрафу, формули та алгоритм розрахунку штрафів.

Крім того, рекомендаційні роз'яснення Комітету згідно з їх пунктом 1 та назвою мають виключно рекомендаційний, а не обов'язковий характер, і питання, пов'язані з їх застосуванням до спірних правовідносин не можуть бути підставами для висновку про правильність застосування норм Закону як Комітетом, так і господарськими судами, що розглядають подібні справи (аналогічна правова позиція викладена у постановах Верховного Суду від 13.08.2019 року у справі № 916/2670/18 та від 21.01.2020 року у справі № 910/12400/18) [3].

Для уникнення таких санкцій суб'єкти господарювання мають неухильно дотримуватись вимог конкурентного законодавства та, зокрема, вчасно виконувати його вимоги щодо надання інформації.

Література:

1. Звіт Антимонопольного комітету України за 2021 рік, затверджений розпорядженням Антимонопольного комітету України 29.04.2022 № 6-рп. [Електронне видання] Режим доступу // <https://amcu.gov.ua/storage/app/uploads/public/627/ccb/c10/627ccb10ef3d640199715.pdf>

2. Закон України «Про Антимонопольний комітет України» від 26 листопада 1993 року № 3659-ХІІ. Режим доступу // <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3659-12#Text>

3. Інформаційний лист АМКУ від 03.06.2022 р. «Огляд судової практики Верховного Суду з питань застосування законодавства про захист економічної конкуренції». Режим доступу // <https://document.vobu.ua/doc/12918>